

UZAICINĀJUMS IZTEIKT IEINTERESĒTĪBU PAR EIROPAS PROFESIONĀLĀS KARTES (EPK) IEVIEŠANU

Vispārīga informācija

Eiropas Parlaments 2013. gada 9. oktobrī balsoja par tiesību akta priekšlikuma tekstu, ar ko groza Direktīvu 2005/36/EK par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu. Paredzams, ka arī Padome apstiprinās to pašu tekstu kādā no tās nākamajām sanāksmēm novembrī. Tāpēc grozījumu direktīva šogad tiks pieņemta pirmajā lasījumā un stāsies spēkā līdz šā gada beigām vai 2014. gada sākumā.

Eiropas profesionālā karte (“EPK”) ir viens no svarīgākajiem pārskatītās direktīvas elementiem. EPK jēdziens tika 2011. gadā izstrādāts sadarbībā ar ieinteresētajām profesionālajām organizācijām [profesionālās kartes vadības grupas](#) ietvaros, un to atbalstīja ar [Krakovas deklarāciju](#), kas tika pieņemta pirmā Vienotā tirgus foruma kontekstā, kurš norisinājās 2011. gada 3. un 4. oktobrī.

EPK mērķis ir vienkāršot profesionālo kvalifikāciju atzīšanu un palielināt procedūras efektivitāti profesionāļiem, kas plāno uzņemties reglamentētu profesiju citās dalībvalstīs, kurās šī profesija ir reglamentēta. Šie mērķi tiks sasniegti, vairāk iesaistot izcelsmes dalībvalstu kompetentās iestādes un izmantojot elektroniskas procedūras.

EPK ir brīvprātīgs instruments, kas ir pieejams to profesiju pārstāvjiem, kuri ir izteikuši ieinteresētību par labuma gūšanu no kartes sniegtajām priekšrocībām. Tomēr uz kartes ieviešanu attiecas šādi stingri nosacījumi (4.a panta 7. punkts):

- “a) attiecīgajai profesijai ir raksturīga ievērojama mobilitāte vai tajā ir iespējas ievērojamai mobilitātei;
- b) attiecīgās ieinteresētās puses ir paudušas pietiekamu interesi;
- c) profesija vai darbam profesijā paredzētā izglītība un apmācība ir reglamentēta daudzās dalībvalstīs.”

Šie nosacījumi ir jāinterpretē, ņemot vērā direktīvas 4. apsvērumu, kurā paredzēts, ka, ieviešot EPK, “jāveic iepriekšējs novērtējums par tās piemērotību attiecīgajā profesijā un ietekmi uz dalībvalstīm.” Četras no septiņām profesijām (ārsti, medmāsas, inženieri un kalnu gidi), kas piedalījās profesionālās kartes vadības grupā, jau ir izteikušas ieinteresētību sadarboties ar Komisiju saistībā ar EPK ieviešanu minētajām profesijām. Minētajām profesijām nav jāatbild uz šo uzaicinājumu izteikt ieinteresētību. Komisija vēlas izprast, vai citas profesijas ir ieinteresētas iesaistīties turpmākā kopīgā darbā, lai izveidotu Eiropas profesionālo karti savai profesijai.

Lai ieviestu EPK, Komisijai ir jāpieņem īstenošanas akts. Komisija izvērtēs iepriekš minētos kritērijus un ierosinās EPK ieviešanu gadījumos, kad attiecīgā profesija pilnībā atbilst šiem kritērijiem.

EPK būs elektroniska sertifikāta veidā, ar ko, izmantojot Iekšējā tirgus informācijas sistēmu (IMI), apmainās attiecīgo izcelsmes dalībvalstu un uzņēmēju dalībvalstu kompetentās iestādes. EPK būs pieejama gan attiecībā uz īslaicīgu un gadījuma rakstura pakalpojumu sniegšanu, gan uzņēmējdarbības veikšanu.

Gadījumos, kad tiek veikta uzņēmējdarbība citā dalībvalstī vai sniegti īslaicīgi pakalpojumi profesijās, kas skar veselību un drošību, uzņēmēja dalībvalsts pieņemtu galīgo lēmumu par EPK izsniegšanu. Tomēr, ja uzņēmēja dalībvalsts to neizdarītu direktīvā noteiktajos termiņos, EPK tiktu izsniegta automātiski, un profesionālā kvalifikācija tiktu automātiski atzīta. Automātiskā atzīšana aizstātu lēmumu par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu, bet tā nesniegtu tūlītēju piekļuvi darba tirgum uzņēmējā dalībvalstī. Profesionālim vēl aizvien varētu būt nepieciešams izpildīt citus spēkā esošos reģistrācijas pienākumus un – dažos gadījumos – ļaut veikt tā valodu prasmju pārbaudi.

Gadījumos, kad tiek sniegti īslaicīgi un gadījuma rakstura pakalpojumi profesijās, kas neskar veselību un drošību, izcelsmes dalībvalsts izsniegtu EPK, kas aizstātu deklarāciju, kuru varētu pieprasīt uzņēmēja dalībvalsts. Šajā gadījumā karte attieksies uz pakalpojumu sniegšanu 18 mēnešus un būs derīga visā to dalībvalstu teritorijā, attiecībā uz kurām tā ir pieprasīta. Profesionālis varētu pieprasīt EPK vienai vai vairākām dalībvalstīm.

Process

EPK būtu jāklūst pieejamai ieinteresētajām profesijām, sākot no direktīvas transponēšanas perioda beigām, kas, iespējams, būs 2016. gada sākumā. Šajā nolūkā īstenošanas tiesību akta, ar ko ievieš EPK, sagatavošana būtu jāpabeidz līdz 2014. gada beigām, lai līdz transponēšanas perioda beigām ļautu veikt tehnisko izstrādi, testēšanu un apmācību. Tādēļ karti varētu ieviest pirmās kārtas profesijām, lai gan nav izslēgts, ka to vēlākā posmā varētu darīt pieejamu vēl citām profesijām.

Nemot vērā iepriekš minēto, Komisija publicē šo uzaicinājumu izteikt ieinteresētību un aicina reprezentatīvās profesionālās organizācijas un asociācijas valsts un ES līmenī apliecināt savu interesi par Eiropas profesionālās kartes ieviešanu. Kad ieinteresētās profesijas tiks apzinātas, Komisija plāno izveidot mērķgrupu, kas aktīvi piedalīsies turpmākajās diskusijās par EPK darbību. Grupas sastāvā būtu aptuveni 30 dalībnieki (atkarībā no ieinteresēto profesiju skaita pirmajā kārtā), tostarp profesionālo organizāciju pārstāvji ES līmenī, kā arī dalībvalstu kompetentās iestādes.

Atkarībā no ieinteresēto profesiju skaita EMK varētu ieviest vairākos posmos. Jebkurā gadījumā tiek paredzēts, ka tas būs nepārtraukts process un ka profesijas varēs paziņot par savu interesi arī turpmāk, tādējādi, iespējams, panākot, ka karte tiek ieviesta jaunām profesijām.

Informācija par pieteikšanos

Lai pieteiktos, profesionālās organizācijas un asociācijas valsts un ES līmenī tiek aicinātas ieinteresētības pieteikumu ar paskaidrojumu par to, kā attiecīgā profesija varētu atbilst direktīvā noteiktajiem kritērijiem, nosūtīt uz [MARKT-E4-](#)

EPC@ec.europa.eu vēlākais līdz 2013. gada 22. novembrim. Profesionālās organizācijas un asociācijas, kas piesakās uz EPK, tiek aicinātas arī īsi aprakstīt to struktūru, lai Komisija varētu novērtēt to reprezentatīvātāi.